

РЕЗОЛЮЦІЯ

КИЇВСЬКОГО МІЖНАРОДНОГО ФОРУМУ З ПИТАНЬ ІНКЛЮЗІЇ РОМІВ

27 травня 2021 року, м. Київ, Україна

Посилаючись на спеціальну доповідь уповноваженого Верховної Ради України з прав людини «Вплив пандемії COVID-19 на ромську громаду в Україні», звіт Моніторингової місії Організації Об'єднаних Націй з прав людини в Україні (ММПЛУ), а також звіт БДІПЛ ОБСЄ CPRSI;

Посилаючись на рекомендації, висновки та заяви Ради Європи щодо ромського населення (Страсбург, 20 жовтня 2010 року);

Посилаючись на План дій ОБСЄ щодо розвитку ромського населення (грудень 2003 року); Стратегічний план дій Ради Європи з інклюзії ромів та мандрівників (2020 – 2025 рр.).

1. Ми, учасники Київського міжнародного форуму з питань інклюзії ромів, представники органів з питань рівності Австрії, Боснії і Герцеговини, Грузії, Литви, Молдови, Північної Македонії, Румунії, Сербії, Словаччини, Словенії, України, Фінляндії та Хорватії, представники міжнародних організацій з питань захисту прав людини, зустрілись сьогодні (27 травня 2021 року) онлайн задля обговорення актуальних європейських політик щодо інклюзії ромів та забезпечення рівності прав ромської громади в умовах пандемії, шляхом співпраці та створення міжнародної платформи. Ми зазначаємо, що глобальна пандемія COVID-19 вплинула на всі сфери суспільного життя та поглибила нерівність можливостей серед вразливих верств населення щодо реалізації їх особистих прав.

2. Сьогодні вкрай важливо дотримуватись людиноцентристського підходу щодо захисту прав і свобод людини та громадянина, враховувати потреби осіб, які перебувають у несприятливому становищі у процесі формування державної політики.

3. Ромська національна меншина, як одна з найбільш відокремлених та маргіналізованих, потребує додаткового захисту, а також невідкладних позитивних дій для забезпечення гідного рівня життя. Проблемні питання, з якими стикаються роми, такі як: доступ до соціальних послуг, освіти, медичного обслуговування, працевлаштування та оформлення документів тощо, стали ще гострішими, а також виявили значні прогалини в тому, як влада реагує на будь-які виняткові виклики та підтримує цю категорію людей. Соціальна ізоляція, маргіналізація та відокремлення ромів зробили ще більш імовірним негативний вплив пандемії COVID-19.

4. В результаті обговорення під час Форуму, ми дійшли висновку щодо необхідності посилення роботи з метою підвищення рівня інклюзивності суспільства для ромів.

5. Зазначене потребує консолідації зусиль міжнародної спільноти у сфері захисту прав людини, в обміні успішними практиками стосовно питань інклюзії ромської меншини в усі сфери суспільного життя, протидії проявам мови ворожнечі щодо ромів та запобігання злочинам на ґрунті нетерпимості у зв'язку із етнічним (національним) походженням особи.

6. Ми прийняли рішення щорічно проводити міжнародний форум з питань інклюзії ромів з метою обміну наявним досвідом та інформування про актуальний стан забезпечення реалізації ромським населенням належних їм прав та оцінки відповідного прогресу наших держав. Створити платформу для **Органів з питань рівності стосовно інклюзії ромів** з метою обміну передовими практиками, сприяння аналітичній підтримці та стимулювання співпраці.

7. Органи з питань рівності та офіси уповноважених відіграють вирішальну роль у моніторингу, сприянні рівності та боротьбі з дискримінацією, а також захисті прав людини. Зв'язки між органами з питань рівності та офісами уповноважених можуть потенційно сприяти ефективності кожного з них.

8. Учасники Форуму наголошують на необхідності неухильно дотримуватись демократичних принципів захисту прав людини і громадянина в діяльності органів державної влади та громадянського суспільства, забезпечувати рівність та недискримінаційні підходи до формування державної політики в умовах сьогодення, що стрімко змінюються.

9. Учасники Форуму вітають зусилля країн щодо впровадження позитивних практик надання тимчасових чи одноразових переваг представникам ромської спільноти у їх документуванні та у сферах отримання середньої та вищої освіти, ефективної зайнятості та працевлаштування.

10. Ця Резолюція спрямована на вирішення проблем щодо структурної нерівності, з якою стикаються роми, а саме таких як: обмежений доступ до чистої води, санітарної інфраструктури та послуг охорони здоров'я; відсутність необхідних цифрових засобів та відповідних навичок, які дозволять людям брати участь у дистанційній освіті; високий рівень економічної нестабільності, великі об'єми домашнього господарства, наявність відокремлених поселень або таборів.

11. МИ ЗАКЛИКАЄМО:

11.1 органи держав-учасниць Форуму:

- Питання ромів визначити пріоритетними для ключових політик держав-учасниць. Ефективно впроваджувати Ромську стратегію на період після 2020 року, враховуючи її ключові заходи;
- Забезпечувати рівне ставлення до ромського населення, включаючи забезпечення необхідними документами, що посвідчують особу та належність до громадянства, доступ до освіти, зайнятості, охорони здоров'я та житла, а також визначити, яким чином може бути реалізований кожен із цих напрямків через ефективну національну політику;
- Не допускати публічне підбурювання до насильства або ненависті за ознаками раси, кольору шкіри, релігії, національного чи етнічного походження, а також вживати дій, щоб расистська та ксенофобська мотивація розглядалася як обтяжуюча обставина або, в якості альтернативи, була врахована під час розгляду національними судами при визначенні покарань;
- Сприяти отриманню освіти ромським населенням. Заохочувати батьків до навчання дітей;
- Сприяти ефективній зайнятості та працевлаштування. Підтримати розвиток ремесл, в традиційних сферах зайнятості ромів;
- Підтримати представництво ромської спільноти на виборчих та керівних посадах в органах місцевого самоуправління;
- Забезпечити міжнародну співпрацю щодо питань інклюзії ромів;
- Залучення до формування та реалізації політики та Ромської стратегії представників ромських громад за принципом: нічого для ромів без ромів;
- Сприяти поширенню вживання сполучення «громадяни ромського походження» замість «ромські національні меншини».

11.2. національні органи з питань рівності, офіси уповноважених:

- Відігравати активну роль у моніторингу, просуванні, підтримці та координації дій щодо виконання цієї резолюції;
- Запровадити створення міжвідомчих груп з питань інклюзії ромів, як інструмент гнучкого впровадження Ромської стратегії;
- Зосередити увагу на боротьбі з дискримінацією – те що безпосередньо стосується анти-циганізму; розповсюджувати досвід щодо інтеграції ромів у життя громад і суспільства;
- Сприяти участі ромського громадянського суспільства у розробці, впровадженні, моніторингу та перегляді національних стратегічних рамкових програм, місцевих планів дій – за допомогою реформованих процесів національної ромської платформи;
- Сприяти координації діяльності різних суб'єктів для забезпечення більш ефективного впровадження Стратегічної основи ЄС щодо ромів; Стратегічного плану дій Ради Європи щодо інклюзії ромів та мандрівників (2021-2025 рр.), у тому числі в умовах пандемії COVID-19.

12. Ця резолюція ухвалена в м. Києві 27 травня 2021 року та відкрита для приєднання національними органами з питань рівності, офісами уповноважених.